Datum raad	2 november 2023	Zaaknummer	2410521
Datum college	26 september 2023		
		Portefeuille	Openbare orde en veiligheid ir. C.H.C. van Rooij
Onderwerp	Beleidsplan VRBN 2024-2027 en Regionaal Risicoprofiel		

Samenvatting

Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de deelnemende gemeenteraden hun zienswijze te geven op het concept Beleidsplan 2024-2027 en de actualisatie van het Regionaal Risicoprofiel. Het beleidsplan is mede gebaseerd op een risicoprofiel. Dit wordt vastgesteld door het bestuur na overleg met de gemeenteraden, waarbij het bestuur tevens verzoekt wensen kenbaar te maken over het in het beleidsplan op te nemen beleid. Beide stukken worden nu in samenhang met elkaar aangeboden aan de gemeenteraden voor een zienswijze, zodat het algemeen bestuur ze in haar vergadering van 30 november 2023 vast kan stellen. Het college stelt de raad voor een zienswijze in te dienen ten aanzien van het concept beleidsplan 2024-2027over de brede taakopvatting en het ontbreken van de financiële vertaling.

De Veiligheidsregio Brabant-Noord beschrijft in het beleidsplan een bredere taakopvatting dan voorheen. Naast klassieke (flits)crises krijgen veiligheidsregio's ook steeds meer een rol bij sociaal-maatschappelijke en soms langdurige crises. Daarnaast krijgen risicocommunicatie en het stimuleren van zelf- en samenredzaamheid steeds meer aandacht, ook in deze bredere benadering van crises. Vanuit de informatiegestuurde netwerkorganisatie die de veiligheidsregio afgelopen jaren heeft opgezet, en verder door ontwikkelt vanuit de landelijke versterking crisisbeheersing, is steeds meer informatie beschikbaar. Een bredere taakopvatting vraagt om kritisch te blijven kijken naar de rol en (basis)taken op basis van de Wet veiligheidsregio's, zodat de veiligheidsregio daarin herkenbaar blijft. Een duidelijke afbakening geeft het beleidsplan op dit moment niet en dit zal ook gaandeweg gevormd moeten worden in samenspel met alle betrokken partijen. Hiervoor wordt daarom aandacht gevraagd in de zienswijze.

Daarnaast kent het beleidsplan nog geen financiële vertaling Het vertrekpunt is dat dit beleidsplan gerealiseerd wordt binnen de bestaande (financiële) kaders zoals die zijn opgenomen in de Programmabegroting 2024, de landelijke doelstellingen (en financiering) rondom de Versterking Crisisbeheersing en de prioriteiten vanuit het risicoprofiel. De exacte financiële vertaling van het

Beleidsplan 2024-2027 wordt zichtbaar gemaakt in de Kadernota en Programmabegroting 2025. Rondom de bespreking van de Kadernota en Programmabegroting 2024 hebben de gemeenteraden in de regio gevraagd terughoudend te zijn met een toekomstige toename van de gemeentelijke bijdrage en gevraagd inzichtelijk te maken hoe de Veiligheidsregio Brabant-Noord de komende jaren toekomstbestendig blijft werken (en wat hiervoor nodig is). Inhoudelijk geeft het beleidsplan hierin inzicht, financieel wordt dit in de eerstvolgende begrotingscyclus inzichtelijk gemaakt. Het is belangrijk dat de ambities, externe factoren die invloed hebben op de taak/financiën en de financiering nu en in de toekomst in balans blijven. In de zienswijze wordt hier daarom aandacht voor gevraagd. Daarbij wordt meegegeven dat de huidige kaders leidend zouden moeten blijven en extra taken alleen opgepakt worden wanneer hier financiering tegenover staat.

Relatie met programmabegroting en/of Mijlpalen van Meierijstad
Programma 1 Openbare orde en veiligheid en het collegewerkprogramma Thuis in Meierijstad.

Behandeling in commissie
12 oktober 2023

Ontwerpbesluit gemeenteraad
Het college van Burgemeester en Wethouders stelt de gemeenteraad voor het volgende te besluiten:

1. Bijgevoegde zienswijze op het Beleidsplan 2024-2027 en het Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Brabant-Noord vast te stellen. Met de zienswijze wordt het Beleidsplan en Risicoprofiel ondersteund maar aandacht gevraagd voor de breedte van de taakopvatting van de Veiligheidsregio Brabant-Noord en de balans tussen ambities, externe factoren en financiën, nu en in de toekomst.

Waarom naar de raad

Het voorstel wordt aan de gemeenteraad voorgelegd vanuit de kaderstellende rol.

Aanleiding
Veiligheidsregio Brabant-Noord vraagt de deelnemende gemeenteraden hun zienswijze te geven op het concept Beleidsplan 2024-2027 en de actualisatie van het Regionaal Risicoprofiel.

Op grond van artikel 14 en 15 van de Wet Veiligheidsregio's stelt de Veiligheidsregio Brabant-Noord één keer in de vier jaar een beleidsplan vast. Voorafgaand aan de vaststelling overlegt de burgemeester met de gemeenteraad over het ontwerp. Het beleidsplan is mede gebaseerd op een risicoprofiel. Dit wordt vastgesteld door het bestuur na overleg met de gemeenteraden, waarbij het bestuur tevens verzoekt wensen kenbaar te maken over het in het beleidsplan op te nemen beleid. Beide stukken worden nu in samenhang met elkaar aangeboden aan de gemeenteraden voor een zienswijze, zodat het algemeen bestuur ze in haar vergadering van 30 november 2023 vast kan stellen. Hieraan is voorafgegaan dat het concept Risicoprofiel en de Strategische Koers (basis voor het beleidsplan) in de regionale raadsbijeenkomsten van oktober 2022 en mei 2023 aan de orde zijn gekomen.

Met het beleidsplan 2024-2027 wil de Veiligheidsregio Brabant-Noord samen met haar partners werken aan veerkracht en veiligheid, op basis van de uitgangspunten ‘effectief samenwerken’, ‘veerkracht en wendbaarheid’, ‘kennis en innovatie’ en ‘mens en werk in balans’. Het advies dat voortkomt uit het Risicoprofiel geeft inhoudelijk focus aan de invulling hiervan**.**

Risicoprofiel 2024-2027

Er zijn op dit moment geen risico’s bijgekomen of afgevallen ten opzichte van de vorige actualisatie. Wel hebben de coronacrisis en de thema’s maatschappelijke onrust en klimaatverandering invloed op de risico’s. Ontwikkelingen rondom het inschatten van risico’s en de omgang met (langdurige) crises zijn hierdoor versneld en vernieuwd. In de actualisatie van het risicoprofiel valt op dat de continuïteit van de samenleving steeds meer onder druk komt te staan en een relatie heeft met meerdere relevante risico’s. Dit uit zich ook in het beleidsadvies. De Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft in de actualisatie van het Risicoprofiel twee risico’s en één thema aangewezen, die in de komende beleidsperiode extra aandacht verdienen, naast de aandacht die blijft bestaan voor de huidige risico’s zoals hoogwater, klimaat en risico’s rondom spoorvervoer. Hierbij is ook gekeken naar (landelijke) ontwikkelingen en of nieuw beleid nodig is om een risico beter te beheersen.
Het betreft:

- ✓ Risico: verstoring van de energievoorziening (elektriciteit en gas);
- ✓ Risico: verstoring van telecom of ICT;
- ✓ Thema: Informatieveiligheid (cybersecurity).

Beleidsplan 2024-2027

De samenleving verandert en laat zich niet begrenzen door een statisch beleidsplan van vier jaar. De grote ontwikkelingen in de wereld hebben ook invloed op het werkveld van de veiligheidsregio. Dit gaat bijvoorbeeld om langere perioden van droogte en extremere neerslag, en het zorgen voor een veilige energietransitie in een periode waarin de noodzaak tot gasbesparing en verduurzaming hoog is. Ook zien we steeds meer crises die elkaar opvolgen en versterken.

De Veiligheidsregio Brabant-Noord is een parate hulpverleningsorganisatie die ook nieuwe en langdurige crises aan moet kunnen. De basis van de organisatie kenmerkt zich door een parate brandweerorganisatie op basis van vrijwilligheid. Tegelijkertijd bestaat het besef dat we als overheid niet alles kunnen regelen. Een leefomgeving zonder risico’s bestaat niet. Veiligheidsregio’s krijgt steeds meer een coördinerende rol, ook als een crisis buiten de fysieke veiligheid valt. Verschuiving naar crises met een sociaalmaatschappelijke component en het stimuleren van zelfredzaamheid en samenredzaamheid, zijn ook onderdeel van het werk van de Veiligheidsregio geworden.

Het beleidsplan steunt op de volgende uitganspunten die voortkomen uit de strategische koers die door het bestuur is vastgesteld. De uitgangspunten sluiten aan op de toekomst-bestendigheid en wendbaarheid die de huidige tijd vraagt:

- *Slim samenwerken*, met partners en de maatschappij en het stimuleren van zelfredzaamheid. De uitdagingen waar we de komende jaren mee te maken krijgen, zijn te complex om als Veiligheidsregio alleen op te pakken.
- Uitgaan van *veerkracht en wendbaarheid*, zowel intern als bij de aanpak van risico's. De Veiligheidsregio bereidt zich voor op zowel flitsincidenten als langdurige crises, waarbij niet altijd duidelijk is om welke incidenten en crises het gaat.
- Investeren in *kennis en innovatie*. De complexe samenhang van risico's zorgt dat innovatie en kennisontwikkeling van het grootste belang zijn.
- *Mens en werk in balans*, de Veiligheidsregio zorgt voor goed werkgeverschap, gaat mee in de huidige ontwikkelingen en heeft oog voor de behoeften van medewerkers.

Inhoudelijke focus volgt in het beleidsplan vanuit het Risicoprofiel. De volgende risico's krijgen prioriteit:

- de risico's die verband houden met klimaatverandering en extremer weer: overstroming, hevige neerslag en natuurbranden als gevolg van langdurige droogte;
- risico's op (grote) branden en ongevallen, zoals een ongeval op het spoor met gevaarlijke stoffen;
- bedreiging van de vitale en digitale infrastructuur, zoals verstoring van de energievoorziening of de gevolgen van een cyberaanval.

Daarnaast bereidt de Veiligheidsregio zich voor op onbekende sluimerende risico's: ondersteuning van maatschappelijke thema's, die tijdelijk uitgroeien tot een (potentiële) crisis.

Argumenten

1. Het beleidsplan is een goede weergave van de hedendaagse opgave van de Veiligheidsregio Brabant-Noord

1.1 Naar aanleiding van de diverse ontwikkelingen in de maatschappij en veranderende rol van de veiligheidsregio's heeft in Brabant-Noord in 2022 op bestuurlijk niveau een strategische heroriëntatie plaatsgevonden. Deze is vertaald in de strategische koers die in de regionale raadsbijeenkomst van oktober 2022 en mei 2023 aan u is toegelicht. De Veiligheidsregio Brabant-Noord bestendigt haar basis, maar zorgt ook voor veerkracht en wendbaarheid zodat zij niet alleen bij klassieke (flits)incidenten klaar kan staan, maar ook bij hedendaagse crises op bijvoorbeeld sociaal-maatschappelijk vlak. Daar hoort bij om steeds meer de samenwerking op te zoeken met partners en inwoners, te ontwikkelen op kennis en innovatie en aandacht te hebben voor goed werkgeverschap. Deze koers vormt de basis van het beleidsplan, zodat de Veiligheidsregio Brabant-Noord de komende jaren toekomstbestendig en wendbaar de uitdagingen van deze tijd aan kan gaan. Hiermee sluit het beleidsplan ook aan op de versterking crisisbeheersing die landelijk ingezet is en binnen veiligheidsregio's vertaald moet worden.

2. Het beleidsplan sluit goed aan op het Regionale Risicoprofiel

2.1 De risico's en beleidsadvies uit het Regionale Risicoprofiel zijn volledig verwerkt in het beleidsplan en geven de uitgangspunten uit de strategische koers focus. Het beleidsplan sluit daarmee goed aan op het Risicoprofiel.

3. Het Risicoprofiel brengt de huidige risico's en ontwikkelingen in onze regio goed in beeld

3.1 De afgelopen vier jaar zijn bewogen jaren geweest op het gebied van risicobeheersing en rampenbestrijding. De coronacrisis, ontstane maatschappelijke onrust en gevolgen van klimaatverandering zijn ook in onze regio zichtbaar geweest. Gevolgen van deze ontwikkelingen op de risico's zijn verwerkt in de actualisatie van het Risicoprofiel. Impact op de continuïteit van de samenleving komt bij steeds meer risico's aan de orde. Dit uit zich ook in het advies om in de nieuwe beleidsperiode specifiek aandacht te besteden aan de risico's/ thema 'verstoring energievoorziening', 'verstoring telecom/ICT' en 'Informatieveiligheid'. Met de toevoeging van deze risico's, op de reeds benoemde risico's voor onze regio (hoogwater, klimaat en risico's rondom spoorvervoer), is de actualisatie van het risicoprofiel een goede weergave van de risico's waar de regio Brabant-Noord mee te maken heeft en waarvoor aandacht nodig is op regionaal niveau.
Het risicoprofiel kent op dit moment een wettelijke cyclus van 4 jaar en wordt uitgevoerd volgens een landelijke methodiek. Er is echter veel meer behoefte aan het actueel signaleren en monitoren van risico's. Eind 2023 start een regionaal project om de koppeling tussen de analyse van veiligheidsrisico's uit het risicoprofiel met het beleid te verbeteren zodat het doorlopend signaleren en monitoren van risico's mogelijk wordt. Dit traject maakt ook onderdeel uit van de landelijke versterking crisisbeheersing. Ook zal samen met partners in de zorgketen een 'Zorgrisicoprofiel' worden ontwikkeld.

3.2 De lokale vertaling van het Risicoprofiel
De lokale vertaling van in het risicoprofiel geeft duidelijk de specifieke risico's van de gemeente Meierijstad weer. Het risicoprofiel kan afwijken van de (maatschappelijke) beleving van risico's. Dit komt doordat het risicoprofiel een technische analyse betreft aan de hand van een landelijke handreiking. Het is een objectieve bouwsteen. Naast deze objectieve bouwsteen is de maatschappelijke beleving bij risico's belangrijk om te komen tot een juiste focus van het beleidsplan: welke veiligheidsvraagstukken zijn belangrijk en wat gaan we daarvoor doen?

Kanttekeningen

1. Bredere taakopvatting

1.1. De Veiligheidsregio Brabant-Noord beschrijft in het beleidsplan een bredere taakopvatting dan voorheen. Naast klassieke (flits)crises krijgen veiligheidsregio's ook steeds meer een rol bij sociaal-maatschappelijke en soms langdurige crises. Daarnaast krijgen risicocommunicatie en het stimuleren van zelf- en samenredzaamheid steeds meer aandacht, ook in deze bredere benadering van crises. Vanuit de informatiegestuurde netwerkorganisatie die de veiligheidsregio afgelopen jaren heeft opgezet, en verder door ontwikkelt vanuit de landelijke versterking crisisbeheersing, is steeds meer informatie beschikbaar. Een bredere taakopvatting vraagt om kritisch te blijven kijken naar de rol en (basis)taken op basis van de Wet veiligheidsregio's, zodat de veiligheidsregio daarin herkenbaar blijft. Een duidelijke afbakening geeft het beleidsplan op dit moment niet en dit zal ook gaandeweg gevormd moeten worden in samenspel met alle betrokken partijen. Hiervoor wordt daarom aandacht gevraagd in de zienswijze.

2. Het Beleidsplan kent nog geen financiële vertaling

2.1. Het vertrekpunt is dat dit beleidsplan gerealiseerd wordt binnen de bestaande (financiële) kaders zoals die zijn opgenomen in de Programmabegroting 2024, de landelijke doelstellingen (en financiering) rondom de Versterking Crisisbeheersing en de prioriteiten

vanuit het risicoprofiel. De exacte financiële vertaling van het Beleidsplan 2024-2027 wordt zichtbaar gemaakt in de Kadernota en Programmabegroting 2025. Rondom de bespreking van de Kadernota en Programmabegroting 2024 hebben de gemeenteraden in de regio gevraagd terughoudend te zijn met een toekomstige toename van de gemeentelijke bijdrage en gevraagd inzichtelijk te maken hoe de Veiligheidsregio Brabant-Noord de komende jaren toekomstbestendig blijft werken (en wat hiervoor nodig is). Inhoudelijk geeft het beleidsplan hierin inzicht, financieel wordt dit in de eerstvolgende begrotingscyclus inzichtelijk gemaakt. Het is belangrijk dat de ambities, externe factoren die invloed hebben op de taak/financiën en de financiering nu en in de toekomst in balans blijven. In de zienswijze wordt hier daarom aandacht voor gevraagd. Daarbij wordt meegegeven dat de huidige kaders leidend zouden moeten blijven en extra taken alleen opgepakt worden wanneer hier financiering tegenover staat.

Communicatie
Na besluitvorming in de raad van 2 november 2023 zal de Veiligheidsregio schriftelijk geïnformeerd worden over het standpunt van de gemeente Meierijstad ten aanzien van het Regionaal Beleidsplan 2024-2027

Participatie
Alle 11 gemeenteraden krijgen de gelegenheid hun zienswijze te geven op het Risicoprofiel en Beleidsplan 2024-2027. Uw zienswijze wordt kenbaar gemaakt aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord zodat deze betrokken kan worden bij de besluitvorming door het Algemeen Bestuur op 30 november 2023. De Veiligheidsregio organiseert een informerend Webinar over het Beleidsplan en Risicoprofiel voor raadsleden.
Lopende de beleidsperiode wordt u geïnformeerd over en betrokken bij de beleidsuitvoering via de jaarlijkse P&C cyclus (kadernota en programmabegroting), bijdragen in de verenigde voorbereidende vergaderingen (regionale raadsbijeenkomsten) en het actief delen van de stukken van het Algemeen Bestuur. Op verzoek worden inlichtingen versterkt. Daarnaast zal de Veiligheidsregio de uitkomsten van bijvoorbeeld inhoudelijke en kostenevaluaties delen. Uw burgemeester, in de rol van veiligheidsregiobestuurder, is uw eerste aanspreekpunt voor deze gemeenschappelijke regeling.

Duurzaamheid
--

Financiële toelichting
De vorige beleidsperiode werd de doorontwikkeling van het beleidsplan gefinancierd vanuit reserves, waarbij structurele kosten ook structureel ingevuld moesten worden. Richting het einde van de beleidsperiode bleek dat er structurele impulsen nodig waren om de informatieorganisatie op orde te brengen en de brandweeropleidingen te borgen. Het door ontwikkelen vanuit reserves is deze periode niet aan de orde. De financiële vertaling van het Beleidsplan 2024-2027 wordt zichtbaar gemaakt in de Kadernota en Programmabegroting 2025. De benodigde impuls die is opgenomen op het gebied van het thema informatievoorziening en versterking op crisisbeheersing wordt gefinancierd vanuit een structurele doeluitkering van het Rijk die daarvoor gelabeld is. De Veiligheidsregio verwacht de ambities uit het beleidsplan te realiseren binnen de huidige financiële kaders. In de zienswijze wordt meegegeven dat wanneer de ambities, externe factoren

en financiering niet meer in balans zijn, het bestuur tijdig betrokken wordt zodat de ambities uit het beleidsplan heroverwogen kunnen worden.

Planning
Besluitvorming over de zienswijze vindt plaats in de raadsvergadering van 2 november 2023. Daarna wordt het Dagelijks Bestuur van de Veiligheidsregio Brabant-Noord geïnformeerd over de zienswijze van de gemeenteraad van Meierijstad. Besluitvorming vindt plaats in de vergadering van het Algemeen Bestuur Veiligheidsregio Brabant-Noord op 30 november 2023.

Rechtsbescherming
Niet van toepassing.

Monitoring en evaluatie
Monitoring vindt plaats via de kadernota en de programmabegroting 2025 en verder.

Bijlagen
1. Zienswijzeverzoek VRBN
2. Concept Beleidsplan 2024-2027 VRBN
3. Concept Regionaal Risicoprofiel 2024-2027 VRBN
4. Gemeentelijke pagina Regionaal Risicoprofiel gemeente Meierijstad
5. Concept zienswijzebrief

Onderliggende documenten

Met vriendelijke groet,

Burgemeester en wethouders van de gemeente Meierijstad,

De secretaris,	De burgemeester,
Drs. M.G.C. Wilms –Wils RA	ir. C.H.C. van Rooij

De raad van de gemeente Meierijstad,

Gezien het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van 26 september 2023

Gelet op artikel 108 Gemeentewet

Besluit gemeenteraad:

1. Bijgevoegde zienswijze op het Beleidsplan 2024-2027 en het Regionaal Risicoprofiel Veiligheidsregio Brabant-Noord vast te stellen. Met de zienswijze wordt het Beleidsplan en Risicoprofiel ondersteund maar aandacht gevraagd voor de breedte van de taakopvatting van de Veiligheidsregio Brabant-Noord en de balans tussen ambities, externe factoren en financiën, nu en in de toekomst.

Aldus besloten in zijn openbare vergadering van 2 november 2023

De raad voornoemd,

De griffier,	De voorzitter,
A.F.J. Franken MSc	ir. C.H.C. van Rooij